

בראתי יצר הרע ובראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת וישב - שבת מברכים חודש טבת

Shabbos Parshas Vayeishev

כג' כסלו תשס"ב - December 8, 2001

לכל זמן ועת (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 4:09 שקיעה/יום השבת - 4:27
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:53 צאת הכוכבים/מעריב - 5:17
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:29 לשיטת רבינו תם - 5:39

מדעת עליון

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען וגו' (לז-א)

פרש"י ביקש יעקב לישב בשלוח קפץ עליו רוגזו של יוסף וכו' אמר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעולם הבא אלא שמבקשים לישב בשלוח בעולם הזה עכ"ל. ותמוה, דהלא הרבה צרות היו ליעקב קודם מעשה דמכירת יוסף, ולמה דוקא בצרה זו בא הטעם הזה על הצרה שהיתה לו עם יוסף? וכתב מרן הגרי"ז הלוי סולובייצקי זצ"ל, דצרה זו של מכירת יוסף היתה אחרת מכל צרות שהיו ליעקב עד כה, שכל הצרות מעשו ומלבן וממעשה דינה לא היו על חשבון של יעקב בעצמו, רק על חשבון של כלל ישראל. וכן הצרות שסבלו אברהם ויצחק, כולם היו צרות של כלל ישראל, כי אברהם אבינו וכן יצחק אבינו בשעתם היה כלל ישראל, והה"נ יעקב אבינו. וצרותיהם לא היו על חשבון הפרטית, רק צרות של כלל ישראל. והנה ביעקב כבר היה כלל ישראל מורכב מיצחק ויעקב ובניו, ולכן אם היתה צרת מכירת יוסף גם היא מצרות של כלל ישראל, היו כולם צריכים להיות שוים בזה - יעקב ויצחק והשבטים - ומאחר שרואים שצרה זו היתה ליעקב לבד ואין לאחר עמו בזה, כי הלא השבטים ידעו שהוא חי וגם יצחק ידע זאת, משום הכי בא עכשיו הטעם לצרה זו של "לא דיין לצדיקים", כי בלא זה מה ליעקב לצרות ויסורים. אלא שהיא צרתו הפרטית של יעקב אבינו בעצמו ולא צרתם הכללית של כלל ישראל.

ויראה יהודה ויחשבה לזונה וגו' (לח-טו)

צ"ע, וכי חשבה תמר שיהודה יכשל בזנות ולשם כך יצאה והראתה עצמה

כי שמעתי אומרים נלכה דתינה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם בדתן וגו' (לז-יז)

Rashi explains the *posuk* in the following cryptic manner: "Let us go to seek against (Yosef) proper conspiracies to put him to death." According to this, the word "Dosan" is referring to the conspiracies of the brothers. However, being that there really was a place called "Dosan" where the brothers had actually gone, why must Chazal look for alternative interpretations of the meaning of this *posuk*?

R' Shaul Katzenellenbogen ZT"L answers with a question: We are taught "Messengers to do a mitzvah will not be harmed." If so, how could Yosef, who was on his way to do his father's bidding, have been physically injured and sold into slavery by his brothers? However, Yaakov's original request of Yosef was that he go to Shechem to check on his brothers and they, in anticipation of Yaakov's concern for their well-being, knew that he would be coming to Shechem. Therefore, they went elsewhere - to Dosan - knowing their father wouldn't think to look for them there, but where they could mount a surprise attack on their unwitting brother, Yosef. By going to Dosan, Yosef would not be actually performing his father's request, while the brother's sole intention for going there was to conspire against him harm, without him being protected as a *מצוה* שליח.

הוא היה אומר

R' Elchonon Wasserman ZT"L HY"D would say:

"It is conceivably possible that the gentile accusations of 'Blood libels' in years past, were the punishment for the deceitful behavior of the brothers who dipped Yosef's coat into the blood of a goat and then brought it to Yaakov to identify as the coat of his favorite son!"

A Wise Man once said:

"Perfection is achieved, not when there is nothing more to add, but when there is nothing left to take away!"

R' Yitzchok Hutner ZT"L would say:

"A person who tries to keep everything about himself hidden, will not have close friends. Building a relationship with others requires one to open up to another in self-disclosure."

A SPECIAL MAZEL TOV TO MR AND MRS YOSSI TEICHMAN ON THE BIRTH OF A BABY-BOY - MAY THEY SEE MUCH NACHAS

To sponsor or dedicate an issue please E-Mail: TorahTavlin@aol.com

likeness was the image that *Hashem* engraved on His Heavenly throne. Why? Because *Hashem* knew that one day there will be no one left who will have a true Jewish appearance and when He would want to see what a real Jew looks like, He would be able to stare at the image of Yaakov."

R' Meir turned and pleaded sincerely. "Listen to me, Rogatchover Gaon. There will come a time when no one will remember what a real, true Jew should look like. Times are changing unfortunately, and images of honest, G-d-fearing Jews will be hard to come by. Please," R' Meir said in a tone that was purely irresistible, "Allow these people to take your picture and record your image for posterity. The world must see in the future what Jews were meant to look like!"

The Rogatchover was impressed with this logic and yielded to the younger rabbi's wisdom, and because of this, we have his picture today.

TORAH GEMS

יוסף בן שבע עשרה שנה ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם וגו' (לז-ב)

Chazal tell us that Yosef, in informing his father of his brother's seemingly sinful deeds so that he could reprimand them and help them correct their ways, nevertheless, was incorrect in his assessment. He should have foreseen that instead of correcting their faults, he would cause resentment and hatred against himself. Explains **R' Henoch Lebowitz Shlit"a**, Yosef was the brilliant son who had already mastered all of Yaakov's *Torah* and thought himself to be well-versed in worldly matters, as well. However, knowledge alone was not enough to protect him from this error. His youthful inexperience interfered with his ability to foresee and understand the ramifications of his actions.

A genius-level I.Q. does not guarantee that a person will choose the proper mode of conduct. While a razor-sharp mind is certainly a valuable asset in making correct decisions, there is a second component which is equal, if not more valuable than the first: Mature insight gained from life's experiences. Yosef was seventeen years old at the time and thus the *Torah* considered him relatively lacking in experience. This lack of developed insight is applicable at any age. Even an older person can have a narrow, short-sighted perspective that prevents him from anticipating the consequences of his actions. But if the brilliant Yosef could err, we can definitely be subject to the same kind of mistake. To avoid this, we must seek the counsel and advice of *Torah* scholars and our *Gedolei Hador*.

לזונה, ואותו צדיק היאך באמת נכשל במעשה מגונה של זנות?
אלא מפרש מרן הגמ"ר מרדכי גיפטר זצ"ל, בס' פרקי תורה, שצורת הדברים אחרת היא לגמרי. תמר, בראותה שאין בדעתו של יהודה לתת לה את שלה בנו לקיים מצות יבום, רצתה שאמנם יתקיים בה היבום ויצתה להזמין עצמה לפני יהודה בתפילה ותחנונים לפני הקב"ה שיעולל הדבר. ולא הזמינה עצמה לזנות ח"ו, אלא שנתנה גורלה ביד ה' כראוי לאותה צדקת. ותרא תמר כי אין הקב"ה עוזרה ותתחנן לפניו, וזכתה בתפילתה שמן השמים כפוחו ליהודה שהוא יהיה המייבם, ולא שלה בנו. ואמנם לא היה כאן זנות שהרי זקוקה היתה ליבום, ומן השמים יעודו ליהודה שיהא המייבם, אע"פ שהוא לא הבין זאת ולא ידע מזה, ורק בידעו שהוא כפוי מן השמים לזה המעשה, ולכן קיים יהודה את אשר הוכרח אליו מלמעלה. וכדאיתא בבב"ר, "שלח לו הקב"ה מיכאל והחזירו. כתי הכא וייט אליה וכת' התם ויתט לפני - מה התם ע"י מלאך היי ע"י מלאך ע"כ." הרי להדיא שאין כאן מעשה זנות אלא שמן השמים כפוחו שיהודה יקיים מצות יבום והוא עשה מה שהכריחו עליו.

מעשה אבות.... סימן לבנים

ייעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה וגו' (לט-יב)

At a gathering of the great leaders of European Jewry in the early part of the 20th century, a roving photographer circulated around the large meeting hall and snapped pictures of the great *Rabbonim*, *Roshei Yeshiva* and *Chassidische Rebbe's*. This was in the days prior to modern-day snap cameras and in order to take a picture, one had to set up the entire apparatus on a tripod. This would allow anyone who did not wish his picture taken, to easily avoid the camera. The great **Rogatchover Gaon**, **R' Yosef Rosen ZT"L**, was one those people who repeatedly went out of his way to avoid being caught on camera.

Observing the *Gaon's* obvious attempts to turn away from the camera's lens, the **Lubliner Rov**, **R' Meir Shapiro ZT"L**, was amused, but also a bit disappointed. Boldly, he approached the Rogatchover. "Permit me to suggest that the great *Gaon* has overlooked a *Medrash*," he pointed out with reverence.

The Rogatchover was startled. "What *Medrash* are you referring to?" he asked, surprised at the notion that with all his renowned knowledge and erudition in *Torah*, he might have forgotten something.

R' Meir Shapiro smiled at him. "The *Medrash* states that when the wife of Potiphar attempted to seduce *Yosef Hatzaddik*, he saw the likeness of his father Yaakov and was able to tear himself away from her. This same